Rok 1914.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 20. stycznia 1914.

7.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i Ministerstwem handlu z dnia 20. stycznia 1914,

dotyczące uzupełnienia i zmiany regulaminu ruchu dla kolei żelaznych z dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, oraz zniesienia dodatku do niego.

W § 55., ustęp (3.), otrzymuje zdanie pierwsze*) następujące brzmienie:

„Listy przewozowe muszą być zaopatrzone stemplem kontrolnym kolei głównej, upoważnionej przez władzę nadzorczą, na dowód, że odpowiadają przepisom.“

Załącznik *C* regulaminu ruchu dla kolei żelaznych dnia 11. listopada 1909, Dz. u. p. Nr. 172, uzupełnia się i zmienia w sposób następujący:

Pod I *a*, grupa 1., otrzymuje lit. *c)* następujące brzmienie:

„*c)* trinitrotoluol, także tak zwany płynny trinitrotoluol (przy zwykłej ciepłocie płynna, obojętna mieszanina nitrowanych toluolów); materye te nie mogą być bardziej niebezpieczne niż chemicznie czysty „*α*trinitrotoluol“.“

*) Sprostowano (zobacz obwieszczenie z dnia 11. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 51).

Pod I *a*, lit. *A*, grupa 1., dodaje się na końcu przepisów o opakowaniu pod liczbą 3.:

„Tak zwany płynny trinitrotoluol można zapakowywać nie tylko do mocnych, szczelnych, bezpiecznie zamkniętych naczyń drewnianych, lecz także do naczyń żelaznych; naczynia te muszą mieć zupełnie szczelne zamknięcie, które w razie pożaru otwiera się pod ciśnieniem gazów, wywiązujących się we wnętrzu naczynia. Naczynia muszą nosić wyraźny napis „Płynny trinitrotoluol, grupa 1.“.“

Pod I *a*, lit. *D*, otrzymuje ustęp (1) następujące brzmienie:

„(1) Do przewozu musi się używać krytych wozów towarowych. Nie wolno jednak używać wozów, mieszczących elektryczne przewody lub przyrządy, przewodzące prąd lub pozostające pod napięciem, zatem także wozów oświetlonych elektrycznością.“

Pod I *b*, lit. *D*, otrzymuje*) ustęp (1) następujące brzmienie:

„(1) Do przewozu wszelkich przedmiotów amunicyi musi się używać krytych wozów towarowych. Nie wolno jednak używać do przewozu amunicyi z grupy 2. wozów, mieszczących elektryczne przewody lub przyrządy, przewodzące prąd lub pozostające pod napięciem, zatem także wozów, oświetlonych elektrycznością.“

*) Sprostowano (zobacz obwieszczenie z dnia 11. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 51).

Pod I *d* otrzymuje wyliczenie przedmiotów, dopuszczonych do przewozu, następujące brzmienie:

„Gazy zgęszczone.

1. Kwas węglowy.

2. Acetylen, rozpuszczony w acetonie i wchłonięty w materye gąbczaste, z najwyższem ciśnieniem po napełnieniu, wynoszącem 15 kg/cm^2 (15 *kg* na centymetr kwadratowy lub 15 atmosfer).

3. Gaz świetlny i wodno-węglany.

Gaz tłusty (gaz olejny) a mianowicie:

a) lekko ściśniony gaz tłusty z najwyższem ciśnieniem po napełnieniu, wynoszącem 10 kg/cm^2 [por. *E*, ustęp (1)], także z domieszką najwyżej 30% acetylenu (gazu mieszanego);

b) silnie ściśniony gaz tłusty z ciśnieniem po napełnieniu, wynoszącem więcej niż 10 do 125 kg/cm^2; przy ciepłocie 45° C nie może przyrost ciśnienia wynosić więcej niż 1·14krotną wielkość ciśnienia po napełnieniu [*E*, ustęp (1)].

4. Tlen, wodór, azot, gaz kopalniany, metan i powietrze zgęszczone.

Gazy skroplone.

5. Kwas węglowy, bezwodnik podazotawy, amoniak, chlor, kwas siarkawy, tlenochlorek węgla (fosgen), bezwodnik azotawo-azotowy, skroplony gaz olejny, którego ciśnienie przy ciepłotach aż do 45° C nie przenosi ciśnienia skroplonego kwasu węglowego, na przykład gaz niebieski (cyan).

6. Chlorek metylu i chlorek etylu, ten ostatni także perfumowany, eter metylowy, metylamin, etylamin.

7. Powietrze płynne."

Pod I *d*, lit. *A*, otrzymuje lit. *a)* następujące brzmienie:

„*a)* Przy materyach z liczb 1. do 6.: szczelnie zamknięte naczynia z żelaza szwajsowanego, zlewnego lub stali lanej, które przy rozczynach acetylenu (liczba 2.), przy gazie świetlnym i tłustym (liczba 3.) o ciśnieniu po napełnieniu, wynoszącem więcej niż 20 kg/cm^2 [*E*, ustęp (1)], przy gazie kopalnianym o ciśnieniu po napełnieniu, wynoszącem więcej niż 20 kg/cm^2, oraz przy wszystkich innych materyach z liczby 4. muszą być bez spojeń. Przy tlenochlorku węgla (fosgenie), chlorku metylu, chlorku etylu i eterze metylowym także naczynia miedziane. Za opakowanie ochronne dla tych naczyń można używać skrzyń."

Pod I *d)*, lit. *B*, dodaje się jako ustęp (3):

„(3) Wozy, urządzone osobno do przewozu zgęszczonego wodoru (liczba 4.) lub płynnego kwasu węglowego (liczba 5.) (wozy cysternowe), mogą mieścić w sobie naczynia o długości więcej jak 2 *m* i o wewnętrznej średnicy większej niż 21 *cm*, przy których dopuszczone są takie same natężenia materyału, jak przy butlach [ustęp (2)].

Zresztą muszą naczynia te odpowiadać przepisom ustępu (2) i winny być mocno i bezpiecznie wbudowane w wozy; nie wolno ich zdejmować z wozów."

Pod I *d*, lit. *C*, otrzymuje zdanie przedostatnie w ustępie (1) następujące brzmienie:

„Próbom hydraulicznym musi się poddać każde naczynie, zaś innym badaniom przynajmniej jedno naczynie na każde 200, zaś przy butlach dłuższych niż 2 *m* [*B*, ustęp (3)] przynajmniej jedno naczynie na każde 100."

Pod I *d*, lit. *C*, otrzymuje ustęp (2) następujące brzmienie:

(2) Ciśnienie wewnętrzne, które ma być zastosowane przy próbie hydraulicznej:

a) musi wynosić przy acetylenie, rozpuszczonym w acetonie i wchłoniętym w masy gąbczaste (liczba 2), przynajmniej 40 kg/cm^2, przy mocno ściśnionym gazie tłustym (liczba 3 *b*) musi ono być o 60 procent a przy innych gazach zgęszczonych o 50 procent wyższe aniżeli ciśnienie, występujące po napełnieniu, musi jednak przekraczać ciśnienie to co najmniej o 5 kg/cm^2;

b) musi wynosić przy gazach skroplonych z liczb 5. i 6.:

przy kwasie węglowym i skroplonym gazie olejnym	190 kg/cm^2
„ bezwodniku podazotawym	180 kg/cm^2
„ amoniaku	30 kg/cm^2
„ chlorze i bezwodniku azotawo-azotowym	22 kg/cm^2
„ kwasie siarkawym . .	12 kg/cm^2
„ tlenochlorku węgla . .	30 kg/cm^2
„ chlorku metylu, eterze metylowym i metylaminie	16 kg/cm^2
„ chlorku etylu i etylaminie	12 kg/cm^2

Pod I *d*, lit. *C*, ustęp (3), otrzymuje lit. *a* następujące brzmienie:

„*a)* Co dwa lata przy naczyniach na chlor i bezwodnik azotawo-azotowy, kwas siarkawy, tlenochlorek węgla i materye z liczby 6.;

Pod I *d*, lit. *D*, dodaje się jako nowy ustęp (2):

„(2) Naczynia na wodór i kwas węglowy z rozdziału *B*, ustęp (3) nie mogą mieć tylko po jednym wentylu do napełniania i opróżniania; przeciwnie naczynia z każdej poziomej warstwy muszą być połączone z rurą zbiorową, opatrzoną na końcach swych wentylami zamykającymi, znajdującymi się wewnątrz zamykalnego pudła wozu.“

Dotychczasowy ustęp (2) otrzymuje oznaczenie (3).

Pod I *d* otrzymuje lit. *E* następujące brzmienie:

„E. Napełnianie naczyń.

(1) Najwyższe dopuszczalne ciśnienie po napełnieniu wynosi dla naczyń na gazy zgęszczone przy 15° C:

co do lotnego kwasu węglowego . . .	20	kg/cm^2 nadwyżki ciśnienia
„ „ acetylenu, rozpuszczonego w acetonie lub wchłoniętego w masach gąbczastych	15	
„ „ słabo ściśnionego gazu tłustego, mieszanego i wodnego	10	
„ „ silnie ściśnionego gazu tłustego .	125	
„ „ tlenu, wodoru, gazu świetlnego, azotu, gazu kopalnianego, metanu i powietrza zgęszczonego . . .	200	

(2) Najwyższa dopuszczalna granica napełniania naczyń na gazy skroplone z liczb 5. i 6., wynosi:

co do kwasu węglowego	1 *kg* płynu na	1·34 *l*	pojemności naczynia.“
„ „ skroplonego gazu olejnego	1 *kg* „ „	2·5 *l*	
„ „ bezwodnika podazotawego	1 *kg* „ „	1·34 *l*	
„ „ amoniaku	1 *kg* „ „	1·86 *l*	
„ „ chloru i bezwodnika azotawo-azotowego	1 *kg* „ „	0·8 *l*	
„ „ kwasu siarkawego	1 *kg* „ „	0·8 *l*	
„ „ tlenochlorku węgla	1 *kg* „ „	0·8 *l*	
„ „ chlorku metylowego	1 *kg* „ „	1·25 *l*	
„ „ chlorku etylowego	1 *kg* „ „	1·25 *l*	
„ „ eteru metylowego	1 *kg* „ „	1·65 *l*	
„ „ metylaminu	1 *kg* „ „	1·7 *l*	
„ „ etylaminu	1 *kg* „ „	1·7 *l*	

Pod I *d*, lit. *F*, ustęp (1), dodaje się do „z wyjątkiem chloru“:

„i bezwodnika azotawo-azotowego“.

Pod I *d*, lit. *F*, uzupełnia się ustęp (2) następującym dodatkiem:

„Dla wentyli naczyń na wodór i kwas węglowy pod *B*, ustęp (3), nie potrzeba przykrywek ochronnych, zaś dla naczyń nie potrzeba urządzeń, powstrzymujących toczenie się.“

Pod I *d*, lit. *F*, ustęp (6), otrzymuje lit. *a*, następujące brzmienie:

„*a)* Wozów otwartych:

1. dla gazów zgęszczonych, jeżeli je nadano w pojazdach, urządzonych osobno do przewozu na gościńcach i przykrytych całkowicie płachtami lub drewnianemi pudłami zewnętrznemi;

2. dla materyi z liczby 6; w miesiącach od kwietnia do października włącznie muszą być jednak wozy zakryte całkowicie osłonami, o ile nie zapakowano odnośnych naczyń w skrzyniach drewnianych;

3. wozy cysternowe dla zgęszczonego wodoru (liczba 4.) lub dla gazów skroplonych z liczby 5. muszą być zaopatrzone w drewniane pudła zewnętrzne.“

Pod I *d*, lit. *F*, ustęp (6), lit. *c* umieszcza się pod 1 zamiast „gazu tłustego, mieszanego i wodnego“:

„gazu tłustego, mieszanego, wodnego, kopalnianego i metanu.“

Pod I *d*, lit. *G*, otrzymują ust. (1), (2) i (3) następujące brzmienie:

„(1) Gazy skroplone z liczby 5. w drobnych ilościach, a mianowicie kwas węglowy i bezwodnik podazotawy w ilości do 3 *g*, amoniak, chlor i bezwodnik azotawo-azotowy do 20 *g*, kwas siarkawy bezwodny i tlenochlorek węgla (fosgen) w ilości do 100 *g* można przewozić także w silnych, przytopionych rurach szklanych pod następującymi warunkami: Rury szklane napełniać można kwasem węglowym i bezwodnikiem podazotawym jedynie do połowy, amoniakiem, chlorem i bezwodnikiem azotawo-azotowym jedynie do dwóch trzecich części, kwasem siarkawym i tlenochlorkiem węgla (fosgenem) jedynie w trzech czwartych częściach. Każdą rurę szklaną musi się zapakować w zalutowaną puszkę blaszaną, wypełnioną krzemionką, tę zaś w silną skrzynię drewnianą. Wolno umieścić kilka puszek blaszanych w jednej skrzyni, lecz rur, mieszczących amoniak, nie można kłaść do tej samej skrzyni z rurami, zawierającemi chlor. Do puszek blaszanych z gazami płynnymi (z wyjątkiem chloru) można dopakować także inne przedmioty.

(2) Materye z liczby 6. można przy przestrzeganiu przepisów pod *E*, ust. (2) o stopniu napełnienia przewozić w ilościach aż do 100 *g* w mocnych rurach szklanych lub metalowych. Rury muszą być opatrzone silnie przymocowaną rurką włoskowatą o grubych ścianach i być całkiem szczelnie i bezpiecznie zamknięte albo przez przytopienie (zalutowanie) tej ostatniej albo zapomocą przykrywki śrubowej lub zatrzasku dźwigniowego, opatrzonych wkładkami gumowemi. Każda rura musi być owinięta w grubą warstwę waty, papieru falistego, miazgi drzewnej lub tym podobnego materyału, zaś

końce włoskowate, jeżeli nie są przykryte zaworami metalowemi, muszą być zabezpieczone przed uszkodzeniem zapomocą starannie nasadzonych tutek tekturowych lub innych odpowiednich urządzeń. Rury należy ułożyć mocno i bezpiecznie w wytrzymałych skrzynkach drewnianych lub z mocnej tektury. Jedna skrzynka może zawierać do 600 *g* płynu. Do opakowania skrzynek należy używać mocnych skrzyń drewnianych, które, jeżeli mają mieścić w sobie więcej niż 5 *kg* płynu, muszą być zaopatrzone zalutowaną wkładką blaszaną. Skrzynie muszą być opatrzone napisem „Ostrożnie z ogniem", wydrukowanym na czerwonem tle. Ciężar surowy skrzyni nie może przenosić 60 *kg*. Materye z liczby 6. wolno zapakowywać razem z innymi przedmiotami w powyższem opakowaniu w ilościach aż do 5 *kg*. Do przewozu można używać krytych wozów.

(3) Bez ograniczenia przewozi się:

a) metalowe kapsle z kwasem węglowym (sodor, sparklet), zawierające najwyżej 25 *g* płynnego kwasu węglowego a najwyżej 1 *g* płynu na 1·34 cm^3 pojemności, jeżeli kwas węglowy nie mieści w sobie więcej jak $^1/_2$ procent powietrza.

b) zbiorniki maszyn do robienia lodu, zawierające stale potrzebną do pracy ilość płynnego kwasu siarkawego, jeżeli zawartość kwasu siarkawego nie przenosi 20 *l*."

Pod I *e* otrzymuje wyliczenie przedmiotów z liczby 3. dopuszczonych do przewozu, następujące brzmienie:

„3. Nadtlenek sodowy, także w mieszaninach, które nie są niebezpieczniejsze niż nadtlenek sodowy."

Pod I *e*, lit. *A*, otrzymuje zdanie ostatnie ust. (1) następujące brzmienie:

„Naczynia te muszą być zupełnie suche, zaś przy materyach z liczb 1., 2. i 4. mogą być także posmarowane naftą."

Pod I *e*, lit. *A*, ustęp (2) otrzymuje zdanie pierwsze lit. *b* następujące brzmienie:

„Naczynia szklane z materyami z liczby 1. lub naczynia z materyami z liczby 3. w skrzyniach drewnianych z wkładkami blaszanemi, uszczelnionemi przed zaciekaniem wody."

Pod I *e*, lit. *B*, dodaje się jako ustęp (4):

„(4) Puste zbiorniki, w których znajdowały się materye z liczby 2., muszą być wolne od pozostałości z tych materyi. W liście przewozowym należy uwidocznić to, co one przedtem zawierały."

Rozdział II. otrzymuje następujące brzmienie:

„II. Materye samozapalne.

Do przewozu są dopuszczone:

1. Fosfor zwyczajny (biały lub żółty).

2. Fosfor bezkształtny (czerwony), połączenia fosforu z alkalicznymi glinowcami, na przykład fosforek wapnia, fosforek strontu, tudzież fosforek żelaza i tym podobne samozapalne połączenia fosforu z metalami.

3. Mieszaniny fosforu bezkształtnego z żywicami lub tłuszczami, których punkt topliwości leży powyżej 35° C.

4. Etylek cynku, metylek cynku także w rozczynie eterowym.

5. Świeżo wyżarzone sadze.

6. Świeżo wypalony węgiel drzewny, mielony lub ziarnisty albo w kawałkach i węgiel ze skór.

7. Wysoko obciążony jedwab (jedwab cordonnet, souple, bourre de soie i chappe) w pasmach.

8. Następujące materye, natłuszczone lub pokostowane albo naoliwione: wełna, włosy, wełna sztuczna, bawełna, jedwab, len, konopie, juta — w stanie surowym, w postaci odpadków, pozostałych przy przędzeniu i tkaniu, jako gałgany lub szmaty.

Natłuszczone, pokostowane lub naoliwione wyroby z powyższych materyi, na przykład koce ochronne, towary powroźnicze, rzemienie popędowe z bawełny lub konopi, obszycia tkackie, pancerzowe i uprzężne, przędze i nici, towary siatkowe (sieci na ryby i tym podobne).

9. Mieszaniny ziarnistych lub dziurkowatych zapalnych materyałów z olejem lnianym, pokostem, olejem żywicznym i tym podobnymi materyałami, o ile te ostatnie części składowe mogą jeszcze podlegać samoutlenieniu (na przykład tak zwane wtłoczyny korkowe).

10. Guma (kauczuk), mielona, pył gumowy (kauczukowy).

11. Natłuszczone wióry żelazne lub stalowe (wióry z toczenia, wiercenia i tym podobne).

12. Następujące materye, napojone tłuszczem, olejem lub pokostem: papier, tutki papierowe i pierścienie papierowe.

13. Metale piroforyczne.

14. Używane worki drożdżowe, nieczyszczone.

15. Używana masa do czyszczenia gazu, zawierająca żelazo lub mangan.

Przepisy co do przewozu.

A. Opakowanie.

(1) Materye z liczb 1. i 2. muszą być zapakowane w silne, szczelne i dobrze zalutowane puszki blaszane, które ustawia się mocno w silnych i bezpiecznie zamkniętych naczyniach drewnianych. Przy materyach z liczby 2. w ilościach aż do dwu kilogramów można używać zamiast naczyń blaszanych także naczyń szklanych, dzbanów lub skrzyń. Fosfor zwyczajny musi być otoczony wodą. Na skrzyniach należy podać ich zawartość w sposób dokładny i trwały, a przy fosforze zwyczajnym dołączyć oznaczenie „Góra".

(2) Materye z liczby 3. należy albo zapakować w skrzynie, nie dopuszczające rozsypania, albo musi się je wlać do nienabitych naboi.

(3) Etylek cynku i metylek cynku (liczba 4.), także w roztworze eterowym, pakuje się w mocne, szczelne, przytopione lub w równoznaczny sposób dobrze zamknięte naczynia ze szkła, gliny (kamionki lub podobnego materyału) albo z metalu.

Naczynia ze szkła lub gliny należy pojedynczo lub po kilka razem umieścić w mocnych naczyniach blaszanych przy użyciu popiołu lub suchej krzemionki, a te naczynia blaszane szczelnie zalutować. Naczynia metalowe umieszcza się mocno, pojedynczo lub po kilka razem, przy użyciu odpowiedniego materyału pakunkowego, w silnych naczyniach zewnętrznych (koszach plecionych lub metalowych, kubłach albo skrzyniach). Otwarte naczynia zewnętrzne muszą być zaopatrzone osłoną ochronną, która, o ile jest zrobiona ze słomy, trzciny, sitowia lub podobnego materyału łatwo palnego, musi być nasycona mlekiem glinianem lub wapiennem albo innym podobnym materyałem z dodaniem szkła wodnego.

Każda przesyłka musi być oznaczona wyraźnym napisem, wydrukowanym na czerwonem tle: „Ostrożnie z ogniem!" Naczynia zewnętrzne, zawierające balony szklane, muszą być nadto zaopatrzone wyraźnym napisem: „Nosić ostrożnie!" Nie wolno ich wozić na wózkach ani też przenosić na ramieniu lub na plecach.

(4) Materye z liczb 5. i 6. należy pakować w naczynia szczelne i dobrze zamknięte. Naczynia drewniane muszą być wyłożone wewnątrz gęstym materyałem; powinno się je umieszczać w wytrzymałych naczyniach zewnętrznych (koszach, kubłach, skrzyniach).

(5) Materye z liczby 7. muszą być zapakowane w silnych skrzyniach. Jeżeli wysokość skrzyń przenosi dwanaście centymetrów, wówczas musi się utworzyć pomiędzy pojedynczemi warstwami jedwabiu zapomocą krat drewnianych odpowiednie próżne przedziały, będące w połączeniu z otworami w ścianach skrzyni, tak aby powietrze mogło przepływać. Na zewnętrznych ścianach skrzyń należy umieścić listwy, zapobiegające zatkaniu otworów powietrznych.

(6) Z materyi z liczby 8. należy pakować używaną wełnę do czyszczenia i wilgotne szmaty do czyszczenia (ścierki do czyszczenia) w mocne, szczelne i bezpiecznie zamknięte naczynia.

(7) Materye z liczby 9. należy, jeżeli są wtłoczone w formy, zapakować w mocne, szczelne naczynia blaszane lub mocne naczynia drewniane z szczelnemi wkładkami z blachy, jeżeli zaś nie są wtłoczone w formy, w mocne, szczelne, bezpiecznie zamknięte naczynia.

(8) Gumę (kauczuk) mieloną, proszek gumowy (kauczukowy) (liczba 10.) należy zapakować w mocne, szczelne bezpiecznie zamknięte naczynia.

(9) Materye z liczby 11. należy zapakować w mocne, szczelne, bezpiecznie zamknięte naczynia metalowe. Opakowanie to nie jest potrzebne, jeżeli używa się żelaznych wozów nakrytych lub żelaznych wozów otwartych z osłonami.

(10) Materye z liczby 13. muszą być zatopione w rurach szklanych, a te znów zapakowane w zalutowanych naczyniach blaszanych, wypełnionych krzemionką lub innymi odpowiednimi materyałami suchoziemistymi.

(11) Używane, nieczyszczone worki drożdżowe (liczba 14.) należy zapakowywać w szczelnie zamykające się naczynia.

(12) Używaną masę do czyszczenia gazu, zawierającą żelazo lub mangan (liczba 15.), przyjmuje się do przewozu tylko w wozach żelaznych, o ile się jej nie nadaje w opakowaniu z szczelnych naczyń blaszanych. Jeżeli wozy te nie są zaopatrzone w dobrze zamykające się żelazne pokrywy, należy przykryć w całości ładunek takiemi osłonami, używanemi dla wozów, które przy bezpośredniem zetknięciu się z płomieniami nie zapalają się. Wysyłający i odbiorca winni dokonać załadowania i wyładowania. Wysyłający winien także na żądanie kolei sam dostarczyć osłon dla wozów.

B. Inne przepisy.

(1) Razem z innymi przedmiotami można przy przestrzeganiu przepisów, odnoszących się do naczyń a podanych w rozdziale A, pakować w naczyniu drewnianem, mocnem, szczelnem i bezpiecznie zamkniętem:

a) zwyczajny fosfor (liczba 1.) w ilościach aż do 250 *g*; takie małe ilości można także zapakowywać pod wodą w mocne, bezpiecznie zamknięte naczynia szklane, które musi się zapomocą odpowiedniego materyału do pakowania mocno ułożyć w szczelnych naczyniach blaszanych; każde naczynie blaszane z fosforem musi się mocno umieścić w zewnętrznem naczyniu drewnianem;

b) materye z liczby 2. w ilościach do 5 *kg*;

c) etylek cynku i metylek cynku (liczba 4.) w ilościach do 2 *kg*, przyczem naczynia odnośne muszą być silnie umieszczone w skrzyni; nie jest jednak dozwolone pakowanie ich razem z innemi materyami samozapalnemi, tudzież z środkami strzelniczymi i rozsadzającymi (I *a*), amunicyą (I *b*), z towarami zapalnymi i ogniami sztucznymi (I *c*) i z płynami zapalnymi, wymienionymi pod III;

d) materye z liczb 12. i 13. bez ograniczenia.

(2) Jeżeli w listach przewozowych poświadczono,

a) iż sadza (liczba 5.) i węgiel drzewny, mielony, ziarnisty lub w kawałkach oraz węgiel ze skór (liczba 6.) nie są świeżo wypalone (to znaczy, iż leżały na składzie najmniej przez 48 godzin);

b) iż jedwab w pasmach (liczba 7.) nie jest wysoko obciążony,

c) iż przedmioty w rodzaju, określonym w liczbach 8. i 11., nie są natłuszczone, pokostowane lub naoliwione;

d) iż używane worki drożdżowe (liczba 14.) są oczyszczone,

e) iż używana masa do czyszczenia gazu (liczba 15.) całkiem jest utleniona,

wówczas przewozi się przedmioty te bez ograniczenia.

(3) Materye z liczby 8., z wyjątkiem używanej wełny do czyszczenia i szmat do czyszczenia (ścierek do czyszczenia), zapakowanych według A, ustęp (6), muszą być suche.

(4) Tutki papierowe z liczby 12. wolno przewozić jedynie wówczas, jeżeli w liście przewozowym znajduje się poświadczenie, iż po nasyceniu tłuszczem lub olejem ogrzano przedmioty te a następnie ochłodzono zupełnie w wodzie. Pierścienie z tektury z liczby 12. muszą być suche i tak umieszczone, aby nie mogły się same zapalić.

(5) Do przewozu należy używać:

a) dla etylku cynku i metylku cynku (liczba 4.) wozów otwartych; mniejsze ilości aż do 10 *kg* wolno ładować, i to osobno albo (w ilościach do 2 *kg*) zapakowane w myśl ustępu (1) *c)* razem z innymi przedmiotami, także w wozach krytych;

b) dla materyi z liczb 7., 8. i 12. należy używać tylko wozów krytych albo wozów otwartych, zaopatrzonych zamknięciem z osłon. Wełnę do czyszczenia i szmaty do czyszczenia (ścierki do czyszczenia), zapakowane w myśl A, ustęp (6), wolno przewozić także w wozach otwartych.

(6) Co do etylku cynku i metylku cynku należy nadto przestrzegać przepisów, podanych pod III., *B*, ustęp (5)."

Rozdział III. otrzymuje następujące brzmienie:

„III. Płyny zapalne.

Następujące przedmioty poddane są osobnym warunkom:

1. Węglowodory, a mianowicie:

a) Nafta surowa (olej skalny) i nafta oczyszczona, tudzież oleje, wytworzone ze smoły węgla brunatnego, oleje torfowe i łupkowe, nafta asfaltowa i destylaty z nich, węglowodory innego pochodzenia (n. p. odpadki po zgęszczeniu gazu tłustego), o ile przy stanie barometru, wynoszącym 760 *mm* w odniesieniu do poziomu morza, nie zapalają się w przyrządzie systemu Abel-Pensky w ciepłocie poniżej 21° C albo w przyrządzie systemu Pensky-Martens w ciepłocie powyżej 100° C.

b) Nafta surowa (olej skalny) i oczyszczona nafta, nafta z oleju skalnego, oleje, wytworzone ze smoły węgla brunatnego, oleje torfowe i łupkowe, nafta asfaltowa i destylaty z tych materyi (benzyna, ligroina, olej do czyszczenia itp.), węglowodory innego pochodzenia (n. p. odpadki po zgęszczeniu gazu tłustego), o ile przy stanie barometru, wynoszącym 760 *mm* w odniesieniu do poziomu morza, w przyrządzie systemu Abel-Pensky wytwarzają gazy zapalne w ciepłocie poniżej 21° C a przy 15° C mają ciężar gatunkowy, wynoszący więcej niż 0·680.

Oleje ze smoły węgla kamiennego, które przy 15° C mają ciężar gatunkowy, poniżej 0·950 (benzol, toluol, ksylol, kumol itp.).

c) Eter naftowy (gazolina, eter gazowy, neolina itp.) i inne podobne wytwory, łatwo zapalne, sporządzone z nafty z oleju skalnego lub ze smoły z węgli brunatnych, o ile materyały te mają przy 15° C ciężar gatunkowy, wynoszący najwyżej 0·680.

2. Płyny, przyrządzone częścią z nafty z oleju skalnego lub z innych płynów podobnych, łatwo zapalnych, a częścią z żywicy, kauczuku, gutaperki, mydła, asfaltu, smoły lub tym podobnych materyałów.

3. Eter etylowy (eter siarczany), także zmieszany z innymi płynami (na przykład krople Hofmanna), rozczyny nitrocelulozy w eterze siarczanym (kolodium), w alkoholu amylowym, w alkoholu etylowym, w alkoholu metylowym, w eterze octowym, w octanie amylowym, w acetonie, w nitrobenzolu, nitrotoluolu lub w mieszaninach tych płynów (na przykład lak zapoński), najwyżej jedno-

procentowe rozczyny nitrogliceryny w alkoholu.

4. Rozczyny nitrocelulozy w kwasie octowym.

5. Alkohol metylowy (wyskok drzewny), surowy i rektyfikowany, aceton, paraldehyd, acetaldehyd (w rozczynie alkoholowym).

Estry wszelkiego rodzaju, na przykład octan amylowy, płynne etery wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem eteru etylowego (co do eteru etylowego porównaj liczbę 3., co do eteru naftowego porównaj liczbę 1 *c*).

6. Ogólny środek do denaturowania spirytusu (wyskok drzewny, zmieszany z pyridyną).

7. Mieszaniny wyskoku drzewnego i benzolu (z woskiem ziemnym lub bez niego).

8. Dwusiarczek węgla.

9. Oleje tłuste, pokosty, farby zaprawione pokostem, olej terpentynowy (smołowiec) i inne oleje eteryczne, oleje fuzelowe, alkohol absolutny, wyskok winny (spirytus), oraz przyrządzone z nich płyny (lak spirytusowy, lak olejny, środki wysuszające, mydła płynne itp.) w ilościach powyżej 40 *kg*.

Przepisy co do przewozu.

A. Opakowanie.

(1) Do opakowania należy używać mocnych, szczelnych i bezpiecznie zamkniętych naczyń szklanych, glinianych (z kamionki lub podobnego materyału) albo metalowych. Rozczynów nitrocelulozy w kwasie octowym nie wolno przesyłać w naczyniach metalowych.

Przy płynach z liczb 1. *a* i *b*, 2., 4., 5., 6., 7. i 9. dopuszczalne są także mocne, szczelne i bezpiecznie zamknięte naczynia drewniane (beczki).

(2) Naczynia szklane lub gliniane z płynami z liczb 1. do 9., tudzież naczynia blaszane z płynami z liczb 3. i 8. należy ustawiać mocno, albo oddzielnie albo po kilka razem, w silnych naczyniach zewnętrznych (koszach plecionych lub metalowych, kubłach lub skrzyniach) przy użyciu odpowiedniego materyału pakunkowego; naczynia zewnętrzne (z wyjątkiem skrzyń) muszą być zaopatrzone dobrymi antabami. Otwarte naczynia zewnętrzne muszą mieć osłonę ochronną, która, o ile zrobiona jest ze słomy, trzciny, sitowia lub innych podobnych materyałów łatwo palnych, powinna być nasycona mlekiem glinianem lub wapiennem albo innem podobnem z domieszką szkła wodnego.

(3) Każda przesyłka z płynami z liczb 1. *b* i *c*, 3., 4. i 8. musi być zaopatrzona wyraźnym napisem, wydrukowanym na czerwonem tle: „Ostrożnie z ogniem“. Kosze i kubły z balonami szklanymi muszą nadto być opatrzone wyraźnym napisem: „Przenosić ostrożnie“. Nie wolno ich wozić na wózkach ani też nosić na ramionach lub plecach.

B. Inne przepisy.

(1) Płyny z liczby 9. w ilościach do 40 *kg* przewozi się bez ograniczenia. W razie naładowania na wozy spirytusu w flaszkach szklanych nie potrzeba przykrywać otwartych naczyń zewnętrznych osłonami ochronnemi, przepisanemi pod *A*, ustęp (2), jeżeli poszczególne flaszki nie zawierają więcej jak 1 *l* i jeżeli otwarte naczynia zewnętrzne zabezpieczone są w wozie przed przewróceniem się i spadnięciem z wyższych miejsc.

(2) Razem z innymi przedmiotami można przy przestrzeganiu przepisów, odnoszących się do naczyń a podanych w rozdziale *A*, pakować w naczynia drewniane, mocne, szczelne i bezpiecznie zamknięte:

a) płyny z liczby 9. bez ograniczenia;
b) płyny z liczb 1. do 7. w ilościach do 10 *kg*;
c) dwusiarczek węgla (liczba 8.) w ilościach do 2 *kg*.

Naczynia z płynami z liczb 1. do 8. muszą być silnie ułożone w naczyniu.

(3) Przy węglowodorach z liczb 1. *a* i *b* należy zaznaczyć w liście przewozowym, że odpowiadają warunkom co do punktu zapłonięcia i ciężaru gatunkowego, przepisanym w 1. *a* i *b*. Jeżeli nie podano tych szczegółów, wówczas należy postąpić z tymi przedmiotami tak, jak z eterem naftowym (liczba 1. *c*).

(4) Do przewozu należy używać wozów otwartych: dla płynów z liczb 1. do 8.; mniejsze ilości materyi, wymienionych pod liczbami 1. do 7., aż do 10 *kg*, a przy dwusiarczku węgla (liczba 8.) aż do 2 *kg*, można ładować także w wozach krytych, i to oddzielnie albo zapakowane razem z innymi przedmiotami według ustępu (2) *b* i *c*.

(5) Co do płynów z liczb 1. do 8. należy dalej przestrzegać następujących przepisów:

a) przed rozpoczęciem ładowania należy zaopatrzyć wozy po obu stronach kartkami z wyraźnym napisem „Ostrożnie z ogniem!“ i „Przesuwać ostrożnie!“;
b) przesyłki muszą być bezpiecznie ułożone we wozie. Otwarte kosze i kubły należy przymocować do wozu, nie można ich także ustawiać na sobie;
c) naczynia, które doznały uszkodzenia w czasie przewozu, należy natychmiast wyładować, a gdyby nie dały się zaraz naprawić, można je sprzedać wraz z pozostałą zawartością na rachunek wysyłającego bez dalszych formalności;

d) próżne i szczelnie zamknięte naczynia blaszane, w których znajdowały się takie materye, można przewozić w wozach krytych, inne naczynia musi się przewozić w wozach otwartych; w liście przewozowym należy zamieścić uwagę co do poprzedniego użycia tych naczyń.

(6) Co do wozów cysternowych i ich zbiorników, przeznaczonych do pomieszczania przewożonych płynów, obowiązują przepisy pod *A*, ustęp 1., oraz *B*, ustęp 3. i ustęp 5 *a*.

(7) Płynów z liczb 1. do 9. nie można przewozić w wozach lub przedziałach wozów, w których znajdują się służące do ruchu elektryczne przyrządy, jakoto prowadzące prąd elektromotory lub generatory, przetworniki, płyty odgromnikowe, opornice, bezpieczniki, elektromagnetyczne hamulce, przyrządy do ogrzewania. Dopuszczone są lampy żarowe, zamknięte w szczególnie mocne szklane dzwony ochronne, których wyłączniki i bezpieczniki znajdują się poza wozami lub przedziałami wozów; nadto dopuszczone są izolowane przewody druciane, dobrze zabezpieczone przed mechanicznem uszkodzeniem."

W rozdziale IV., Materye trujące, dodaje się pod napisem:

„Następujące przedmioty podlegają szczególnym warunkom:"

Rozdział V. otrzymuje brzmienie następujące:

„V. Materye żrące.

Następujące przedmioty podlegają szczególnym warunkom:

1. Kwas siarkowy, kwas siarkowy dymiący (kwas siarkowy z zawartością anhydrytu, oleum, olej witryolowy, kwas siarkowy nordhauseński), kwas saletrzany (serwaser) i mieszaniny z niego, kwas solny, kwas fluorowodorowy i rozczyny kwasu octowego, zawierające więcej niż 40 procent.

2. Chlorek siarki, tudzież azotan i siarkan żelazowy (ferrinitrat lub ferrisulfat, zaprawy żelazowe).

3. Ług żrący (ług sodowy, ług potasowy itp.), pozostałości przy rafinowaniu olejów, amoniak, rozpuszczony w wodzie.

4. Brom.

5. Bezwodnik kwasu siarkowego.

6. Chlorek acetylu, pięciochlorek antymonu, tleno-chlorek chromu, tleno-trójchlorek fosforu, pięciochlorek fosforu (nadchlorek fosforu), trójchlorek fosforu, chlorek siarki, tleno-chlorek siarki i kwas chloro-sulfonowy.

7. Dwutlenek wodoru.

8. Siarczek sodowy i koks sodowy.

Przepisy co do przewozu.

A. Opakowanie.

(1) Do opakowania materyi z liczb 1. do 4. należy używać mocnych, szczelnych i bezpiecznie zamkniętych naczyń, nie ulegających działaniu zawartego w nich materyału. Co do kwasu fluorowodorowego z liczby 1. zob. ustęp (5). Zamknięcie musi być tego rodzaju, aby nie mogło doznać uszkodzenia ani wskutek wstrząśnień ani przez zawartość naczynia. Przy użyciu naczyń szklanych lub glinianych należy przestrzegać następujących postanowień:

a) przy materyach z liczb 1. do 3. powinno się układać naczynia mocno, używając odpowiedniego materyału pakunkowego, w silnych naczyniach zewnętrznych (koszach plecionych lub metalowych, kubłach albo skrzyniach); naczynia zewnętrzne (z wyjątkiem skrzyń) muszą być zaopatrzone w dobre antaby;

b) przy zgęszczonym kwasie azotowym o ciężarze gatunkowym, wynoszącym co najmniej 1.48 przy 15° C (46.8° Baumé), i przy czerwonym dymiącym kwasie azotowym należy ułożyć naczynia szklane lub gliniane w naczyniach zewnętrznych przy użyciu takiej ilości krzemionki lub innych stosownych materyi suchoziemistych, któraby co najmniej równała się ich zawartości;

c) materyał pakunkowy (*a* i *b*) nie jest potrzebny, jeżeli umieszczono naczynia szklane w żelaznych koszach o pełnej powłoce i jeżeli one są tam przytrzymywane zapomocą zasuwek, odpowiednio elastycznych i wyłożonych asbestem tak, iż nie mogą się w obrębie koszów poruszać;

d) przy bromie (liczba 4.) należy umieszczać naczynia szklane lub gliniane w silnych skrzyniach drewnianych lub metalowych, wkładając je aż po szyjki w popiół, piasek, krzemionkę lub inne podobne materyały niepalne.

(2) Przyrządy do gaszenia ognia, obejmujące kwasy z liczby 1., muszą być tak zbudowane, aby kwas nie mógł wypływać.

(3) Zbiorniki elektryczne (akumulatory), napełnione kwasem siarkowym (liczba 1.) lub ługiem żrącym (liczba 3.), należy umocować w skrzynce bateryjnej w ten sposób, aby poszczególne komórki nie mogły się poruszać. Skrzynkę bateryjną powinno się mocno zapakować w skrzyni przy użyciu chłonącego materyału pakunkowego. Skrzynie muszą mieć na wiekach wyraźne napisy „Zbiorniki elektryczne (akumulatory)" i „Góra". Jeżeli akumulatory są nabite, wówczas należy zabezpieczyć bieguny przed zwarciem.

Jeżeli komórki zrobione są z materyałów odpornych jak drzewo z wykładziną z ołowiu, guma twarda lub blacha żelazna i w górze tak urządzone, że płyn żrący nie może się rozpryskiwać w niebezpiecznych ilościach, to można obejść się bez opakowywania komórek i bateryi akumulatorów, jeżeli one zapomocą odpowiednich urządzeń jak podstawy, przegrody, usztywnienia zabezpieczone są przed przewróceniem się lub przesunięciem oraz przed uszkodzeniem przez ewentualne spadnięcie na nie innych przewożonych przedmiotów. Komórki lub baterye, wbudowane w pojazdy w celu ich użycia, nie potrzebują również szczególnego opakowania, jeżeli pojazdy te są w wozie kolejowym bezpiecznie przytwierdzone lub mocno ułożone.

(4) Na zawierającą kwas siarkowy błotną rudę ołowianą z akumulatorów i z komórek ołowianych można używać tylko wtedy naczyń drewnianych, jeżeli się zapobieże wyciekaniu kwasu.

(5) Naczynia na kwas fluorowodorowy (liczba 1.) muszą być z ołowiu lub gutaperki, o ile kwasy są rozcieńczone; dopuszczalne są także naczynia drewniane z wytrzymałą wewnętrzną powłoką z parafiny; na kwas fluorowodorowy, zgęszczony co najmniej na 70 procent, można używać także naczyń żelaznych z szczelnie zaśrubowanemi zatyczkami zamykającemi. Te naczynia żelazne można nadawać w stanie napełnionym lub próżnym tylko wtedy, jeżeli się usunie na ich stronie zewnętrznej wszelki ślad kwasu. Naczynia na zgęszczony kwas fluorowodorowy muszą w stanie napełnionym lub próżnym zaopatrzone być wyraźnym i trwałym napisem „Zgęszczony 70procentowy kwas fluorowodorowy“.

(6) Bezwodnik kwasu siarkowego (liczba 5.) należy zapakować:

a) w mocne puszki z blachy żelaznej, pobielane i zalutowane

albo

b) w silne butle żelazne lub miedziane, których otwory są zamknięte bezpiecznie i hermetycznie.

Naczynia i butle musi się mocno zapakować w silne naczynia drewniane lub z blachy żelaznej przy użyciu krzemionki lub tym podobnych materyi niepalnych.

(7) Materye z liczby 6. należy zapakować:

a) w całkiem szczelne i dobrem zamknięciem zaopatrzone naczynia z żelaza szwajsowanego, żelaza zlewnego, stali lanej, ołowiu lub miedzi, albo

b) w naczynia szklane. W tym wypadku obowiązują następujące przepisy:

α) Naczynia szklane muszą mieć grube ściany i być zamknięte zatyczkami szklanemi, dobrze doszlifowanemi, uszczelnionemi i zabezpieczonemi przed wypadnięciem.

β) Jeżeli naczynia szklane obejmują więcej jak 5 *kg* zawartości, wówczas należy je umieścić w naczyniach metalowych. Flaszki o mniejszej pojemności mogą być zapakowane w mocne naczynia drewniane, podzielone zapomocą przedziałów na tyle przegródek, ile flaszek się przesyła. Jedno naczynie nie może obejmować więcej niż cztery przedziały.

γ) Flaszki szklane należy umieszczać w naczyniach w ten sposób, aby odstawały od ścian co najmniej na 30 *mm*. Przestrzeń próżną powinno się silnie wypełnić krzemionką lub innymi podobnymi materyałami niepalnymi; przy chlorku acetylowym można użyć także trocin.

δ) Na wieku naczyń zewnętrznych należy podać zawartość i umieścić znak wskazujący, iż wewnątrz znajduje się szkło, lub słowo „Łatwo się tłucze!“.

(8) Na dwutlenek wodoru (liczba 7.) musi się używać naczyń, luźnie zamkniętych. Banie, flaszki lub bańki muszą być dobrze zapakowane w mocne, zaopatrzone w antaby skrzynie lub kosze.

(9) Na rafinowany skrystalizowany siarczek sodowy (liczba 8.) musi się używać naczyń nieprzemakalnych, zaś na surowy, nieskrystalizowany siarczek sodowy oraz na koks sodowy szczelnych naczyń ołowianych.

B. Inne przepisy.

(1) Razem z innymi przedmiotami można przy przestrzeganiu przepisów, odnoszących się do naczyń a podanych w rozdziale *A*, pakować w naczyniu drewnianem, mocnem, szczelnem i bezpiecznie zamkniętem:

a) do 500 gramów brom (liczba 4.);

b) do 2 *kg* bezwodnik kwasu siarkowego (liczba 5.); może on być także umieszczony w mocnych, przytopionych kolbkach szklanych, które muszą być zapomocą krzemionki mocno ułożone w silnych, szczelnie zamkniętych naczyniach blaszanych;

c) do 5 *kg* materye z liczby 6.;

d) do 10 *kg* materye z liczb 1., 2. i 3.

Przytem muszą być przedmioty te mocno ułożone w naczyniu.

(2) W listach przewozowych musi się

a) przy kwasie azotowym (liczba 1.), zapakowanym w naczyniach szklanych, zaznaczyć ciężar gatunkowy przy 15° C; w braku tego szczegółu należy uważać kwas za zgęszczony [*A*, ustęp (1) *b* i *c*];

b) przy zawierającej kwas siarkowy błotnej rudzie ołowianej z akumulatorów i komórek ołowianych poświadczyć, że zapobieżono wyciekaniu kwasu siarkowego;

c) przy odpadkach kwasu siarkowego z fabryk nitrogliceryny musi być poświadczone, że one w zupełności są odnitrowane; w przeciwnym razie kwas wykluczony jest od przewozu.

Przy odpadkach kwasu z fabryk nitrocelulozy nie potrzeba takiego poświadczenia; nieznaczna zawartość nitrocelulozy nie wchodzi w rachubę.

(3) Materye z liczb 1. do 5. należy przewozić w wozach otwartych.

Można jednak także używać wozów krytych:

a) dla materyi z liczby 3., jeżeli są zapakowane w mocne, szczelne beczki żelazne, które wolno wypełnić tylko do dziewięciu dziesiątych części ich pojemności;

b) dla bromu (liczba 4.) do 500 *g*, dla bezwodnika kwasu siarkowego (liczba 5.) aż do 2 *kg*, zaś dla materyi z liczb 1., 2. i 3. aż do 10 *kg* i to dla samych lub zapakowanych razem z innymi przedmiotami, jeżeli naczynia odnośne są mocno umieszczone w silnych skrzyniach drewnianych.

(4) Dwutlenek wodoru (liczba 7.) oraz siarczek sodowy i koks sodowy (liczba 8.) przewozi się w wozach krytych lub otwartych z osłoną.

(5) Naczynia próżne, w których znajdowały się materye z liczb 1. do 5., muszą być przy nadawaniu jako przesyłki na sztuki szczelnie zamknięte albo dokładnie oczyszczone. Ich poprzednia zawartość musi być podana w liście przewozowym.

(6) Przepisy ustępów (3) i (5) nie mają zastosowania do przyrządów do gaszenia ognia i do akumulatorów elektrycznych [*A*, ustęp (2) i (3)].

(7) Naczynia z kwasem fluorowodorowym (liczba 1.) muszą być tak ustawione, aby zatyczki zamykające były w górze.

(8) Co do naczyń, znajdujących się w wozach cysternowych a przeznaczonych do pomieszczania materyi żrących, obowiązują przepisy pod *A*, ustęp (1), z wyjątkiem postanowień pod *a* do *d*."

W rozdziale VI., Materye, ulegające gniciu, należy dodać pod napisem:

„Następujące przedmioty poddane są osobnym warunkom:"

Pod VI., lit. *A*, ustęp (2) dodaje się po słowach „*a)* materye z liczb 1. i 2." co następuje:

„1. W razie użycia osobno urządzonych krytych wozów, zaopatrzonych w skuteczne urządzenia do przewietrzania, nie potrzeba opakowania. Materye te należy zwilżyć co najmniej pięcioprocentowym kwasem karbolowym lub innymi odpowiednimi środkami odkażającymi tak, aby nie czuć było zgniłej woni.

2. W razie użycia zwykłych otwartych wozów towarowych."

Pod VI., lit. *B*, należy w ustępie (7) do zdania: „Materye z liczb 1., 2., 5., 6., 7. i 8. musi się przewozić w otwartych wozach" dodać: „[Por. jednak *A* (2) *a*, 1.]"

Znosi się niniejszem obwieszczone jako Dodatek do regulaminu ruchu dla kolei żelaznych osobne przepisy co do przewożenia przedmiotów z załącznika *C*, dopuszczonych warunkowo*) do przewozu, na kolejach elektrycznych z nadziemnem doprowadzaniem prądu, przy których niema osobnych urządzeń, zapobiegających szkodzie wskutek złamania się przewodu nadziemnego.

Królewsko-węgierskie Ministerstwo, z którem się porozumiano, wydaje równocześnie takie samo zarządzenie.

Znosi się wskutek tego wydane na zasadzie § 2., ustęp (4) reg. r. kol. tymczasowe zarządzenie z dnia 3. czerwca 1913, l. 19491 (Dziennik rozporządzeń dla kolei i żeglugi Nr. 64).

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dnia 15. lutego 1914.

Forster włr.

---

*) Sprostowano (zobacz obwieszczenie z dnia 11. lutego 1914, Dz. u. p. Nr. 51).